

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

**Факультет економіки та бізнесу
Кафедра економіки і бізнесу**

СИЛАБУС

з навчальної дисципліни

«Економічний ризик та економічна безпека»

(<https://op.tsatu.edu.ua/course/view?id=2619>)

Викладач (і)	к.е.н., доц. Кукіна Наталя Володимирівна http://www.tsatu.edu.ua/et/people/kukina-natalja-volodymyrivna/
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150

Загальний опис навчальної дисципліни

Анотація курсу. Курс присвячений вивченню теоретичних та методичних засад кількісної та якісної оцінки ризику і забезпечення економічної безпеки діяльності підприємства. Розглядається сутність та основні засади розбудови та функціонування системи оцінки ризику та економічної безпеки підприємства, процес і механізм управління цією системою. Розкривається сутність, основні функції та значимість оцінки ризику та невизначеності і управління системою економічної безпеки в діяльності сучасного підприємства.

Мета дисципліни – формування системи фундаментальних знань з невизначеності, ризику та економічної безпеки, засвоєння теоретичних, методологічних засад економічного ризику та економічної безпеки, ключових критеріїв, оцінки їх рівня та способів оцінки ризику та забезпечення економічної безпеки підприємства.

Завдання дисципліни полягає у формуванні розуміння змісту поняття «невизначеність», «ризик», «безпека» на різних рівнях економіки; формуванні уявлення та розуміння основних видів та джерел ризику і загроз економічної безпеки підприємства; формуванні уявлення та розуміння основних методологічних засад економічного ризику та економічної безпеки; ключових критеріїв, оцінки рівня ризику та економічної безпеки підприємства.

Орієнтовний перелік тем лекцій

1. Сутність ризику як економічної категорії
2. Зовнішні ризики у сучасному підприємстві
3. Внутрішні ризики у сучасному підприємстві
4. Мінімізація ризиків: основні заходи та процедури

5. Теоретичні основи економічної безпеки підприємства
6. Система економічної безпеки підприємства. Призначення, властивості, функції, структура
7. Показники-індикатори економічної безпеки підприємства

Орієнтовний перелік тем практичних занять

1. Обґрунтування рішень в умовах ризику та невизначеності
2. Побудова імітаційної моделі оцінки ризику проекту
3. Оцінка зовнішніх ризиків
4. Складання розподілу імовірностей та розрахунок основних показників ризику
5. Розрахунок коефіцієнту кореляції та ступеня ризику портфеля цінних паперів
6. PEST-аналіз зовнішнього середовища підприємства
7. Встановлення рекомендованої величини резервного фонду та ефективності страхування діяльності підприємства
8. Аналіз наявності фінансових резервів
9. Аналіз економічної безпеки підприємства та розробка рекомендацій щодо її підвищення

Політика курсу

- ✓ Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде неатестований з даної дисципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані під час консультацій або на Освітньому порталі університету.
- ✓ Через об'єктивні причини (наприклад, карантин, хвороба, участь у конференції, науковому проекті, міжнародному стажуванні) навчання може відбуватись в on-line формі на Освітньому порталі ТДАТУ з використанням системи Moodle або за посередництва інших інформаційно-комунікаційних платформ чи технологій за погодженням із викладачем курсу.
- ✓ Списування під час виконання контрольних заходів, диференційованого заліку та екзамену заборонені, зокрема із використанням мобільних гаджетів, комунікаційних засобів тощо.
- ✓ Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).
- ✓ Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися академічної етики: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, виконувати графік освітнього процесу.

Рекомендована література

1. Верченко П. І. Ризикологія: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / [Верченко П. І. Великоіваненко Г. І., Демчук Н. В. та ін.] — К.: КНЕУ, 2006. — 176 с.
2. Вітлінський В. В., Великоіваненко Г. І. Ризикологія в економіці та підприємстві: Монографія. — К.: КНЕУ, 2004. — 480 с.

3. Вітлінський В. В., Верченко П.І. КАналіз, моделювання та управління економічним ризиком: Навч.-метод. Посібник для сам ост. Вивч. Дисц. — К.: КНЕУ, 2000. — 292с.

4. Вітлінський В. В., Наконечний С. І., Шарапов О. Д. Економічний ризик і методи його вимірювання: Підручник. — К.: ІЗМН, 2000. – 252с.

5. Козаченко Г.В., Пономарьов В.П., Ляшенко О.М. Економічна безпека підприємства: сутність та механізм забезпечення: монографія. К.: Лібра, 2003. 280 с.

6. Кравчук Н.Я., Колісник О.Я., Мелих О.Ю. Фінансова безпека: Навчально-методичний посібник. Тернопіль: Вектор, 2010. 277 с.

7. Лебедко С. А. Систематизація теоретичних підходів до визначення поняття «економічна безпека підприємства». Ефективна економіка. 2015. №11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4512>

Завідувач кафедри

Лариса БОЛТЯНСЬКА